

בית מדרש

בשבילי הפרשה

492

פרשת צו תשפ"ב

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	6:58
Brooklyn, NY	6:47
Chicago, IL	6:40
Houston, Texas	7:13
Johannesburg, S. Africa	6:02
Lakewood/Deal, NJ	6:48
London, UK	5:55
Los Angeles, CA	6:45
Manchester, UK	6:03
Monsey, NY	6:48
Montreal, Quebec	6:46
Passaic, NJ	6:48
Toronto, Ontario	7:09
Yerushalayim	5:13
Zurich, Switzerland	6:17

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

צו

מקריבין אע"פ שאין בית

כתיב והרים ממנו בקומצו. ועי' מנחות כ"ו ע"ב אמרו דאין קומץ פחות מב' כזיתים. (ואגב, עי' רש"י מנחות י"א ורמב"ם פ"ג ממעשה"ק ה"ג שנחלקו אי קמיצה בג' או ד' אצבעות. ולכא' ק' מדכתיב בפ' צו ט' י"ז וימלא כפר, ואמאי נקרא מלא כפר אם היה רק בג' אצבעות). והעיר ר"ח נאה זצ"ל בס' שיעור מקוה בקוב"ל שיעורי ציון עמ' ס"ג לפי הצ"ח וחז"ל שנתקטנו השיעורים והרי א"א לנו לאחור ב' כביצים שלנו בקמיצה, וע"כ לא נתקטנו. והוסיף להקשות דבמל"מ סופ"ג ממעשה הקרבנות הביא מירושלמי דכהן שא"א לו לעשות קמיצה של ב' ביצים פסול לכל עבודות, וא"כ מזמן שנתקטנו הביצים לא שייך דין מקריבין אע"פ שאין בית, וכהנים יפסלו לעתיד לכל העבודות. ומה שהקשה דא"א לנו לאחור ב' כביצים שלנו בקמיצה, וע"כ לא נתקטנו, השיב הסטייפלר באיפת צדק שאורך הידים שלנו נתקטנו (כמו שנתקטנו הזית וביצה) ואח"כ כהנים דיון פסולים לעבודה כשיביא הגואל. (ובאמת כמ"כ ס"ל דאמה שלנו נתקטנו, עי' קוב"ל השיעורים אות ט"ו, ורק שיעור רוחב אצבע לא נתקטן. ונמצא האצבע קטן באורך ולא קטן ברוחב). (ואגב, במה שכתב דכהנים בזה"ל פסולים לעתיד, עי' אגרות הח"ח בס' עבודת הקרבנות דלעתיד כל ב"י יצטרכו להביא קרבן תודה משום יורדי הים, וכהנים שלנו מקריבו ע"ש בח"ח).

והקשה עליו באבני צדק עמ' 19 מהרמב"ם דדן בענין אי מותר לכהנים לשתות יין בזה"ל ומהפוסקים דדנו לענין הקרבת קרבנות בזה"ל. (ומהרמב"ם לכא' לק"מ דבזמנו עדיין לא נתקטנו השיעורים, ועמש"כ במק"א כוה בדעת הצ"ח).

ויש להעיר שהחז"ל בעצמו כשדן לענין דתיקנו דבעי כהן מיוחס כתב באה"ע ב' ז' ו"ל ואפשר דבדליכא כהן אחר לא העמידו חכמים דבריהם, לכן בזה"ל אי איתיהיב רשות להקריב ק"פ אין לבטל בשביל שאין לנו כהן מיוחס וסוגי בבדיקת ד' אמהות וכו' ואפשר דהעמידו חכמים דבריהם אף כה"ג ושמענו שדנו בזה רבותינו אחרונים ז"ל וכו' ע"כ. מיהו בלא"ה יש להעיר על החז"ל מכמה טעמים אחרים שכתבו הפוסקים דא"א להקריב בזה"ל, וע"כ עיקר כוונת החז"ל מצד דין כהונה היה אפשר להקריב ולא דן שם החז"ל בכל פרטי דיני הקרבה בזה"ל.

ובמהדורא החדשה כתב בשיעורין של תורה א' ז' דאפילו נימא דלא נדן קטנו השיעורים מ"מ א"א לקמיצת הכהן להחיות ב' כזיתים וע"כ כמו שכתב דנתקטנו הידים.

ומה שהקשה מהירושלמי, באמת דנו בכוונת הירושלמי. ועי' באבן האזל סופ"ג ממעשה הקרבנות, וע"ש שהביא מקור לפי מ"מ לפסול כהן שא"א לעשות קמיצה גם לשאר עבודות מחולקין ק"ל ע"ב. אבל למסקנא דחה שם פי' זה בירושלמי.

מביא קרבן לה'. על ידי הקרבן יכול האדם לה' תקרב אל הקב"ה, וכפי שידוע בשם הזוהר הק' (ויקרא ה, א) ש'קרבן' הוא מלשון התקרבות.

וזהו שכתב האבן עזרא "ונדבה - שנדבה רוחו אותו להביא זבח לשם, לא לנדר ולא לתודה". כלומר, שמביא קרבן בשביל קרבת ה', ולא מחמת נדר להינצל מצרה, או מחמת תנינת תודה על שניצל מצרה.

זו גם סיבת ההבדל האמור, אדם הנמצא בשעת צרה, מקוה ומצפה ליום בו יושע ואילו הוא נושא את נפשו להביא קרבן תודה על ישר עתו. אך אדם שמתעורר מעצמו להתקרב לה', אינו רוצה לדחות התקרבות זו לאחר זמן, אלא חפץ הוא בה תיכף ומיד. לכן איננו אומר 'הרי עלי', שמשמעותו היא הבאת קרבן לאחר זמן, אלא אומר 'הרי זו', שמשמעותו היא הפרשת קרבן על מנת להקריבו תיכף ומיד להקב"ה.

התעוררות זו לקרבת ה' שמביאה את האדם להפריש קרבן נדבה, היא שנותנת לקרבן זה את מעלתו הגדולה.

ואם נדר או נדבה זבח קרבנו (ז, טז)

בביאור ענין זה אמר מרן ראש הישיבה הגאון הרב נתן צבי פינקל זצלה"ה בשיחתו לבני הישיבה: הנה בהבדל שבין נדר לנדבה אמרו חז"ל (מגילה דף ח ע"א) "אי זהו נדר האומר הרי עלי עולה, איזו היא נדבה האומר הרי זו עולה", אמנם האבן עזרא הוסיף בזה הסבר נשגב: ברוב המקרים, אדם נודר ומחייב את עצמו להפריש קרבן, כאשר הוא נמצא בשעת צרה, וכמו שדרשו חז"ל (בראשית רבה ע, א) על הכתוב (בראשית כח, כ) "וידר יעקב נדר לאמר" - "כתיב (תהלים סו, יד) 'אשר פצו שפתי ודיבר פי בצר לי'. אמר רבי יצחק הבבלי ודיבר פי בצר לי - שנדר מצוה בעת צרתו. מהו 'לאמר', לאמר לדורות כדי שיהיו נודרים בעת צרתך".

אך לעומת זאת, קרבן נדבה מתעורר האדם להקדישו לה', כאשר מתעורר בקרבו רגש פנימי ורצון עז לקרבת אלקים, ומתוך כך הוא

דברי רבותינו

זמן של שנים עשר יום = שבע שנים

בסוף זמן חורף תשע"ד, בסוף הוועד דבספר 'פלא יועץ' שתקיים אחרי פר רים, ביום שלישי ט"ז באדר ב, אמר מרן ראש הישיבה הגאון הרב אריה פינקל זצלה"ה לשומעים בזו הלשון: "עכשיו מתחיל זמן חדש של שנים עשר יום שאפשר להשיג בו מה שמי שיגים בשבע שנים".

כמובן התבטאות זו התפרסמה בי

שיבה ועוררה הדים רבים בקרב הבחורים. היה בחור שניגש לשאול את רבינו למה התכוון בדבריו שאפשר להשיג בזמן הזה מה שמשיגים בשבע שנים?

השיבו מרן ראש הישיבה בפסקנות: התכוונתי למה שאמרתי, שאפשר להשיג על ידי השקעה והתאמצות מה שמשיגים בשבע שנים. ובירך את הבחור שיזכה לדבוק בהקב"ה, אבל חידד לו תוך כדי שמוכחו בנעימות, אל תבוא עוד מעט לשאול מה התכוונתי במה שאמרתי לך לדבוק בהקב"ה, תדע, לדבוק בו זה לדבוק במידותיו!!

מתוך הספר 'אריה ישאג'

דברי הימים

JOURNAL AD DEADLINE

FRIDAY, MARCH 25, 2022

718.972.0500

718.851.1999

DINNER@THEMIR.ORG

THEMIR.ORG/DINNER

קיימו וקיבלו

והדברים הם מבהילים עד למאוד שהיה עולה משה למרום לקבל את התורה והראה לו הקב"ה כל מה שעתידין לחדש, ומאיך כלל ישראל היו זקוקים לכפיית ההר 'אמר להם הקב"ה לישראל אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם' כלומר שישראל אינם רוצים לקבל את תושבע"פ והיו צריכים כפייה לזה.

ויש לתאר מה הייתה הרגשתו של מרע"ה שבה לקבל את התורה אך בני"י אינם רוצים לקבל את תורה שבע"פ. ופייסו הקב"ה שהראה לו דקדוקי סופרים ומקרא מגילה ומה פיוס הוא זה? והיכן היא קבלת התורה כשבני"י אינם רוצים?

הדור קיבלו מאהבה

והנה בגמ' (שבת פח' א.) א"ר אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא אמר רבא אעפ"כ הדור קיבלו בימי אחשוורוש דכתיב קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקיבלו כבר. והיינו שבימי הפורים היה קבלת התורה שבע"פ מאהבה, ועניינה של מקרא מגילה אחד הוא עם קבלת התורה.

ובאמת צריכים לידע ולהודיע את הדבר שהרי מה נשתנה משעת מתן תורה לימי הפורים שאז קיבלו מאהבה ושם רק ע"י כפייה? וביאורם של דברים הללו ערוך לפנינו מדברי המדרש בילקוט שמעוני (אסתר תתנ"ח) בזה"ל "אותה שעה הלך המן ונכנס לבית גנזי המלך ונטל הלבוש וגדולי המלכות עמו, ומשך את הסוס, ולא מבשר את מרדכי, כיון שראהו מרדכי אמר רואה אני שהרשע הזה בא להרגני, אמר לתלמידיו ברחו לכם שלא תכחו בגחלת, אמרו בין מחי בין ממית עמך אנו, וכו'".

אתא האי רשיעא יתיב ליה גביוהו, אמר להון במה אתון עסיקין, אמרו ליה במצוות העומר שהיו ישראל מקריבים בבית המקדש אמר להון ומה הוא ההוא עומרא דכסף או דדהב, דחטין או דשעורין? אמרו ליה דשעורין, אמר להון ובכמה הוא טימי דידיה בעשרין קנטרין או בעשרה קנטרין? אמרין ליה סגי בעשרה מנין, אמר להון קומון דנצחון עשרתי מנכון עשר אלפין קנטרין דכספא ולעשרת בנוי" וכו'".

שימו נא ליבכם לזאת הא תלמידי מרדכי יודעים שבה המן להורגם נפש אך מבקשים הם להמשיך בתלמודם, וזאת אף כאשר מרדכי פוקד עליהם לנוס לבל יפגע בהם המן, אולם הם ממאנים, וממשיכים רק לעסוק בתורה.

ובאותו הזמן לא היה בית המקדש בבנינו, ובטל התמיד לא קרבנות אף לא מנחות, וקמיצה באותו הזמן אין זאת הלכה למעשה, בכ"ז היה מרדכי עוסק עמהם בתורה בטהרתה לשם לימודה, לשמה. שבה אנו מובדלין מכל העמים.

ויש עוד בחינה בזה, שלכאורה היו הם בשעה שחבר מונחת על צווארם, והיה להם לעסוק בהלכות מסירות נפש וקידוש ה', שהרי כבר המן הגיע לבית מדרשם, ומדוע בחר מרדכי ללמדם הלכות קמיצה ולא למד עמהם הלכות מסירות נפש וקידוש ה', שהרי מרדכי אמר להם

איתא בגמ' (מגילה יט:): ואמר רבי חייא אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (דברים ט' י') "ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר" מלמד שהראהו הקב"ה למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים ומה שהסופרים עתידין לחדש ומאי ניהו מקרא מגילה.

היינו שבשעה שמשה בא לקבל את התורה, הראה לו הקב"ה כל חלקי התורה ודקדוקיה ומבארת הגמ' שהראה לו אף חידושי הסופרים - מקרא המגילה.

יש להתבונן מאי האי שבשעה בה מראהו הקב"ה למשה כל התורה, מראהו נמי מקרא מגילה, ומאי עניינה ל"ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר"? ומה מיוחד במקרא מגילה שהקב"ה הראה לו למשה? ופורים לענין הצלתם של ישראל בגלות בבל וחזרת קבלת התורה שחזרו וקיבלו עליהם לעולם, כמו שאמור חז"ל הדר קיבלו בימי אחשוורוש.

והנה בפורים היתה היתה קבלת התורה בדרגה גבוהה יותר מבד מן מ"ת, וכמש"א בשבת (פ"ח א') מלמד שכפה עליהם הר כגגית וכו', אמר רבא"י מכאן מודעה רבה לאורייתא, אמר רבא אעפ"כ הדר קבלו בימי אחשוורוש וכו', וביאר אמר"ר (שיחות מוסר כ"ה ל"א) שבימי אחשוורוש הגיעה לדרגה גדולה יותר של אחדות מהאחדות שבשעת מתן תורה, שע"י הסכנה הגדולה שאיימה עליהם, נשכחו כל ההקפדות והתערומות שיש לאדם על חבריו, והיתה שעת אחדות גמורה וע"כ זכו לקבלת התורה בשלימות, עכ"ד אמר"ר זצ"ל.

ועי' הגר"א אסתר ט' ט"ז שפי' ועמוד על נפשם, פי' באחדות גמורה, ושם כ"ג פי' וקבל היהודים וגו' שכולם קיבלו כאחד. והן הדברים, שע"י ועמוד על נפשם כולם כאחד, קיבלו כולם כאחד, והיינו כאיש אחד ובלב אחד.

תורה שבע"פ

ובגמ' בברכות (ה.) ואמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש מאי דכתיב ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצווה אשר כתבתי להורותם לחת אלו עשרת הדברות תורה זה מקרא והמצווה זה משנה אשר כתבתי אלו נביאים וכתובים להורותם זה תלמוד מלמד שכולם נתנו למשה מסיני.

והנה בענין קבלת התורה איתא במדרש (תנחומא פ' נח) ואמר רב דימי בר חמא א"ל הקב"ה לישראל אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם ואם תאמר על התורה שבכתב כפה עליהם את ההר והלא משעה שאמר להם מקבלין אתם את התורה ענו כלם ואמרו נעשה ונשמע מפני שאין בה יגיעה וצער והיא מעט.

אלא אמר להם על תושבע"פ שיש בה דקדוקי מצוות קלות וחמורות והיא עזה כמוות וקשה כשאלו קנאתה, לפי שאין לומד אותה אלא מי שאוהב לקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו שנא' ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך. ע"כ.

הושלמה קבלת התורה.

כלומר שהראה לו הקב"ה למשה, שהן אומנם עתה בשעת מתן תורה אינם רוצים ויהיה זה ע"י 'כפה עליהם הר כגיגית' אך הדר קיבלוה מאהבה בימי אחשורוש.

ימי הפורים - אין בטלים לעולם

וע"פ הדברים הנזכרים, יהיה מובן מה שמרבים לחקור ולדרוש בעצם ימי הפורים ומעלתם. שהנה בגמ' (מגילה יד.) ת"ר ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות נתנבאו להם לישראל ולא פחתו ולא הותירו על מה שכתוב בתורה חוץ ממקרא מגילה. דזה המיוחד במגילה שהוא קבלת התורה מאהבה.

ובגמ' (מגילה ז.) שלחה להם אסתר לחכמים קבעוני לדורות שלחו לה קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות וכו' והיינו שחכמים הסכימו עמה אלא שקנאה את מעוררת עלינו, ויש להתבונן שהרי מאורעות הרבה אירעו לישראל ונסים ששעשה לנו ה', ומה נתייחדה מגילת אסתר שהיה מן הראוי דווקא פה 'כתבוני לדורות'?

ובגמ' (מגילה י:) והיה לה' לשם זו מקרא מגילה לאות עולם לא יכרת אלו ימי פורים. היינו שלא יבטלו ימים הללו לעת"ל.

ובגמ' (מגילה י:) והיה לה' לשם זו מקרא מגילה לאות עולם לא יכרת אלו ימי פורים. היינו שלא יבטלו ימים הללו לעת"ל. ובירושלמי (מגילה פ"א ה"ה) ר' יוחנן אמר הנביאים והכתובים עתידין ליבטל, וחמשת ספרי תורה אינן עתידין ליבטל, מאי טעמא קול גדול ולא יסף. רשב"ל אמר אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל. ע"כ. ומה זה ועל מה זה שעתי דה היא להיות שונה מכל הכתובים ואינה עתידה ליבטל?

ובילקוט (משלי פ"ט רמז תתקמד) על הפסוק "טבחה טבחה מסכה יינה אף ערכה שלחנה" טבחה טבחה - זו אסתר המלכה שבשעה שהגיע צער לישראל התקנה סעודה לאחשורוש וכו' קנתה לה אומתה לעולם. אף ערכה שלחנה - בעולם הזה ובעולם הבא, אי זה? זה שם טוב שקנתה, שכל המועדים עתידין ליבטל וימי הפורים אינן בטלים לעולם.

ובירושלמי (מגילה פ"א ה"ה) ר' יוחנן אמר הנביאים והכתובים עתידין ליבטל, וחמשת ספרי תורה אינן עתידין ליבטל, מאי טעמא קול גדול ולא יסף. רשב"ל אמר אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל. ע"כ. ומה זה ועל מה זה שעתידיה היא להיות שונה מכל הכתובים ואינה עתידה ליבטל?

ובפרט בדברי הרמב"ם (פ"ב ה"ח ממגילה וחנוכה) כל ספרי הנביאים וכל הכתובים עתידין ליבטל לימות המשיח, 'חוץ ממגילת אסתר הרי היא קיימת כחמשה חומשי תורה וכהלכות של תורה שבעל פה שאינן בטלין לעולם' ואף על פי שכל זיכרון הצרות יבטל שנאמר (ישעיהו ס"ט) "כי נשכחו הצרות הראשונות וכי נסתרו מעיני" ימי הפורים לא יבטלו שנאמר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. ע"כ

ולפי הנ"ל מקום יש לחלק טובא בין מגילת אסתר לשאר כתבי הקודש, מאחר שזהו חלק מקבלת התורה, שע"י קבלתה מאהבה נעשה להם הנס, וזה גם הטעם לכך שלא תיבטל. והרי היא כחמשה חומשי תורה וכהל' כות של תורה שבעל פה. ועל כן בקשה 'קבעוני לדורות' שהרי בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם, וההצלה היא על ידי מסירות נפשם של ישראל לעמול בתורה בכל עת ובכל זמן ובכל מצב.

'רואה אני שהרשע הזה בא להרגני'.

ובזה שמצא לנכון ללמוד עמהם ענייני בית המקדש והקרבנות ולא הלכות מסירות הנפש, היה המסר כלפי פנים וכלפי חוץ, היינו שהמסר כלפי פנים שאף בשעה שחורב מונחת על צווארם החדיר בהם בטחון בה' שבמהרה יבנה בית המקדש ונחזור לעבודת הקרבנות, זאת בזכות סוד קיומו של כלל ישראל על ידי עמלה של תורה שבעל פה.

והמסר כלפי חוץ היה כאשר נוכח המן שמרדכי מחדיר בהם את הת קווה שבודאי יזכו לבניין הבית וקרבנותיו, הרגיש המן שאין כל סיכוי להילחם עם העם הזה.

ויסוד גדול הוא שהחדיר בהם מרדכי שאין הם מתרגשים כלל, ללמד שאין כלל משמעות לגזירות קטל וכליה ח"ו כל זמן ששקועים בתורה, ומקיימים העמל בה ללא הפוגה. וזהו סוד הקיום שמגן ומציל בכל שעה. ולכן היה בטחונם בה' יתברך, ולא היה צריך מרדכי לעסוק עמהם בהכנות למסור נפשם על קדושת השם, מפני שעל ידי העמל בתורה - היא תשבע"פ בטוחים היו בישועתם.

הפכת מספדי - למחול לי

ובילקוט (אסתר שם) כיון שרכב על הסוס התחיל לקלס לקב"ה ארוממך ה' כי דליתני וכו' תלמידיו מה היו אומרים? זמרו לה' חסידיו והודו לזכר קדשו כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין בכי ולבקר רינה. וכו' ישראל מה היו אומרים הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזני שמחה. וכו' ולכאורה עדיין לא נושעו שרק לקח המן את מרדכי על הסוס ברחוב העיר אך עדין לא 'הפכת מספדי' שהרי הגזירה לא נתבטלה ומה זה שהיו קוראים ישראל?

והגר"א (אבני אליהו) על מה שאנו מברכין 'משען ומבטח לצדיקים' וז"ל "גם שהוא מבטח לצדיקים הבוטחים בו ונותן שאלתם לאחר זמן, קודם יבא שאלתם הוא משען להם שלא יאבדו בטחונם בו יתברך, כמו שמצינו במצרים קודם צאתם הראם נפלאות שישענו בו ויצאו בריש גלי. וכו' יכן באחשורוש קודם שנתלה המן הראה להם גדולת מרדכי אשר קרא לפניו ברחובות ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, סעד אותם בביטחונם קודם יצאו מאפילה לאורה, שיקבלו את התורה פעם שנית בביטחון גדול, ובלב שמח'. וכן לעתיד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות להיות משען לנו בביטחוננו בו יתברך" ע"כ.

והוא שמשעה שקיבלו הם התורה שבע"פ מאהבה היו מובטחים שישיר עתם קרבה ובאה, וכבר היו מכריזין הפכת מספדי למחול לי.

וכמה שאמרו חז"ל על הפסוק "כי הנני משלח בכם נחשים צפענים אשר אין להם לחש ונשכו אתכם נאם ה' (ירמיהו ח' ז') ובילקוט 'אמר הקב"ה לישראל בני אם אין אתם עושים רצוני כשם שנתגרה הנחש באדם וחווה ואיבדן מן העולם כך אני מגרה בכם את אומות העולם שנמשלו כנחשים' ע"כ.

וזה מה שהיה בזמן מרדכי ואסתר שקיבלו עליהם מאהבה, היינו שראו והבינו ומלאה בהם ההרגשה כי סוד קיומם הוא ע"י עמל תורה שבע"פ, ואין להם קיום בלא שיהיו 'עושים רצוני' זו התורה ועמלה, וכאשר אוד זים בה אז אין לשום אומה ולשון שליטה עליהם.

ומעתה יהיה הדבר ברור דזהו מה שהראה לו הקב"ה למשה מה 'שסופ' רין עתידין לחדש הוא מקרא מגילה' כלומר ששוב יקבלו עליהם מאהבה. ולא תיהיה זו רק קבלה בכפייה של הר כגיגית, כי אם מאהבה, וע"י כך

this passuk, והוא, ביום פני אסתיר פני ביום. Who said these words and when did he say it? It was Moshe Rabbeinu, on the last day of his life. In Vezos Habrachah, when he spoke to the Yidden, his last words were ואתה ואתה, על במותימו תדרך, which allude to Mordechai's standing on Haman. Earlier, in Parashas Vayelech, he says, והוא, ביום פני אסתיר פני ביום.

As we said, Haman wanted to drag the Yidden to the fiftieth shaar hatumah, while Mordechai brings them to the fiftieth shaar hakedushah. No one can actually reach the fiftieth shaar hakedushah — even Moshe Rabbeinu was described as: ותחסרהו מעט מאלקים. Yet the sefarim say that on the day when Moshe Rabbeinu was niftar, Zayin Adar, he did reach that level. The Chasam Sofer points out that the name Har Nevo also alludes to this, for נו can be read בו — on that day he reached the level of nun. And on that day, he said והוא, ביום פני אסתיר פני ביום, and also ואתה ואתה, על במותימו תדרך, conveying that eventually everyone — even those who are living in hester panim — will eventually get out. And that will happen through the highest level, the level of keser.

Hiding the Crown

I heard a beautiful mashal that sheds light on the uniqueness of Purim. On Purim, everything is hidden and camouflaged — we get dressed up, and the pnimiyus is concealed behind an outward appearance that is very different. Imagine that a king would want to transport his crown. For that, he would not use a Brinks truck. You would use a Brinks truck for ten million dollars, but not for the king's irreplaceable crown. How, then, do you transport it? You hide it in some unassuming jalopy. This way, no one is aware of the valuable cargo, and no one can damage it.

We know that Purim and Yom Kippur ("KiPurim") are connected. At the end of Parashas Tetzaveh, when the Torah discusses the mizbei'ach haketores, the passuk says, בשנה מדם חטאת הכפרים, וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים, והוא לה' יכפר בשנה. אחת בשנה. The sefarim note that the passuk repeats the phrase בשנה בשנה, and they interpret the double mention of this phrase as correlating to the בשנה בשנה of Purim and the

אחת בשנה of Yom Kippur.

Five Days of No Satan

The Gemara (Yoma 21) states that the gematria of השטן is 364, corresponding to the 364 days of the solar year when the Satan is able to prosecute. The one day of the year when the Satan is silenced is Yom Kippur. Why, ask the mefarshim, is the prefix hei appended to the Satan's name? Furthermore, "Satan" alone has the gematria of 359, so which are the five days represented by the hei? Some say that the hei corresponds to the five days between Yom Kippur and Sukkos, but perhaps we can suggest that it corresponds to the five days of Purim, as per the Mishnah's statement above that the Megillah is read on the eleventh, twelfth, thirteenth, fourteenth, and fifteenth days of Adar. These five days also carry some element of Yom Kippur.

Taking this a step further, on Yom Kippur we recite Al Cheit and slowly, painstakingly, try to reawaken our relationship with Hashem detail by detail. Yet at times, with a burst of hislahavus, a person can break down the whole wall at once. On Purim, we can accomplish אל המלך ויבן אבוא אל המלך all at once instead of the gradual process of ויבן תן כבוד ויבן תן פחדה, ויבן תן כבוד ויבן תן פחדה, ויבן תן כבוד ויבן תן פחדה. We want to come back to the Ribbono Shel Olam!

Interestingly, the letters of the name "Vashti" can be rearranged to spell ישות, and this name represents the nations of the world. Achashverosh — the King, Hakadosh Baruch Hu, calls to Vashti to come, but she refuses. The nations don't want to come. Yet Klal Yisrael, represented by Esther — ויבן תן כבוד ויבן תן פחדה — approach the King even when he hasn't asked for her. She wants to go to him, to connect with him, even without his authorization. That's what Klal Yisrael does on Purim. Unlike the nations, who refuse to come, we want to connect with the Ribbono Shel Olam and accept the Torah b'ahavah, so that we can bask in the light of Hashem and merit the geulah.

שמחה בגתניתן שיעורים מאת מגידי שיעור

HANHALLAN PARTICIPATION HAS BEEN MADE POSSIBLE THROUGH THE GENEROUS SPONSORSHIP OF BARUCH JEREMIAS AND FAMILY

שיעורים לעילוי נשמת קדושי מירון תלמידי ישיבתנו זכרונם לברכה

הרב הגאון שמואל זלמן שליט"א

הרב הגאון יהודה וגוש שליט"א

הרב הגאון יוסף אלפנט שליט"א

הגאון הרב אברהם שמואלביץ שליט"א

הגאון הרב אשר אריאלי שליט"א
VIA VIDEO HOOKUP

הגאון הרב אליעזר יהודה פינקל שליט"א ראש הישיבה
הגאון הרב יצחק אזרחי שליט"א ראש ישיבה
הגאון הרב בנימין פינקל שליט"א משגיח
הגאון הרב נחמן לבוביץ שליט"א ראש ישיבה
הגאון הרב בנימין קרלברג שליט"א ראש ישיבה

הרב הגאון אלימלך רונית שליט"א

הרב הגאון שמואל פרידמן שליט"א

הרב הגאון משה אהרן פרידמן שליט"א

הרב הגאון יעקב משה כ"ץ שליט"א

הרב הגאון בנימין חון שליט"א

הרב הגאון מאיר רוביג שליט"א

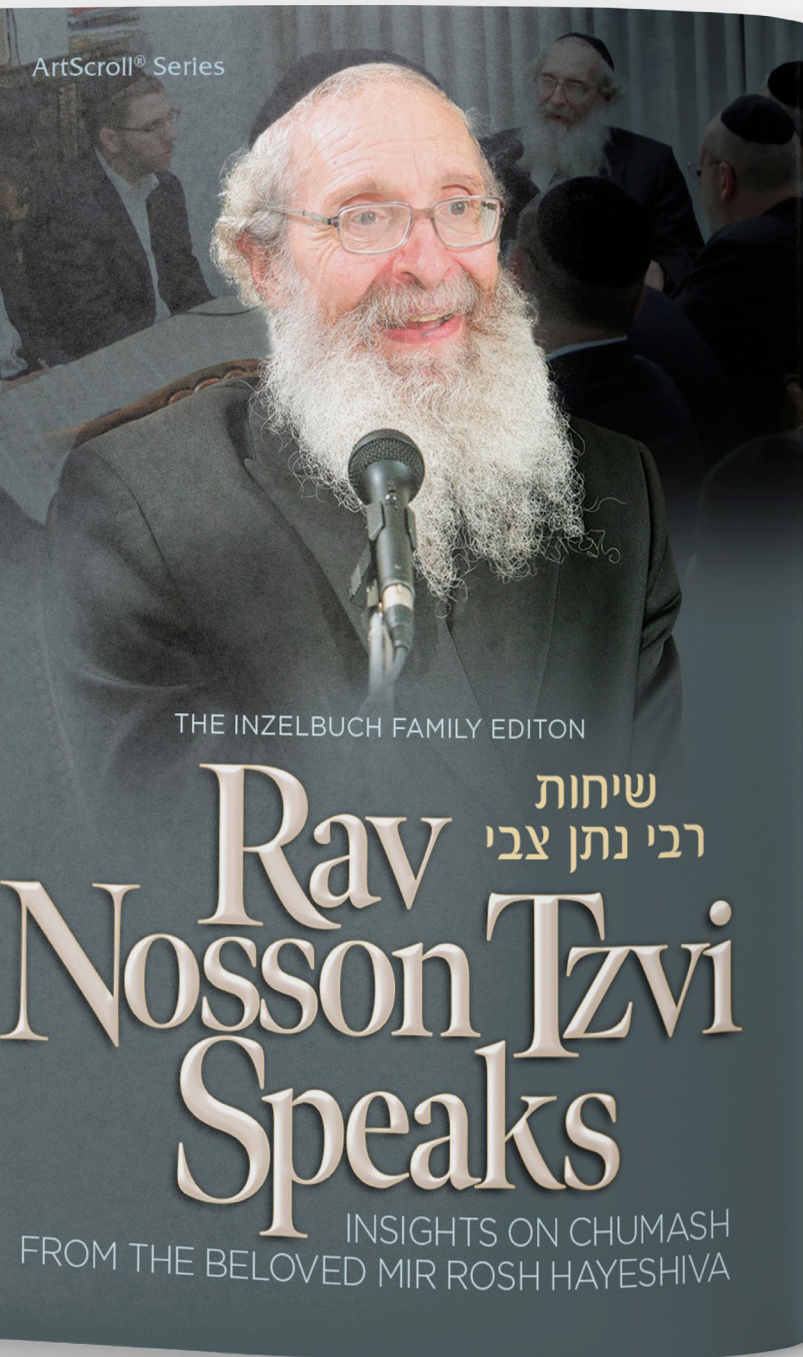
ב' ניסן
APRIL
03
22

BELL WORKS
HOLMDEL NJ

EVENT SCHEDULE

- 4:15 PRE-EVENT SHIURIM followed by MEET & GREET WITH RABBEIM
- 4:30 RECEPTION
- 6:00 DINNER PROGRAM
- 8:00 שמחתם לפני ה' REJOICE WITH OUR RABBEIM

The following is a preview of the new sefer, *Rav Nosson Tzvi Speaks*, an English translation of the weekly Erev Shabbos Sichos delivered by the Rosh Hayeshiva zt"l around his dining room table. The sefer will be released at the upcoming Dinner.

פרשת צו *Parashas Tzav*

☞ *The Power of the Nedavah*

וְאִם נָדָר אֹו נִדְבָה זָבַח קָרְבָּנוּ בְּיוֹם הַקְּרִיבוֹ אֶת זִבְחוֹ יֵאָכַל
וּמִמּוֹחָרָת וְהַנּוֹתֵר מִמֶּנּוּ יֵאָכַל.
*If his feast-offering is for a vow or a donation,
it must be eaten on the day he offered his feast-
offering; and on the next day, what is left over
may be eaten (Vayikra 7:16).*

The Gemara (*Megillah* 8a) differentiates between a *neder* (vow offering) and a *nedavah* (gift offering) as follows: "What is a vow offering? One who says, 'It is incumbent upon me to bring an *olah* offering.' What is a gift offering? One who says, 'This animal is hereby designated as an *olah* offering.' "

In other words, a *neder* is a pledge to bring a *korban*, which requires the person to later choose an animal to offer, whereas a *nedavah* is a spontaneous decision to offer a specific animal as a *korban* to Hashem.

Yearning for Dveikus

The Ibn Ezra differentiates further, explaining that a person makes a *neder* when he is in distress, and pledges a *nedavah* when

Parashas Tzav 7

his heart is inspired to bring a *korban* to Hashem, not as a vow, and not as an expression of thanksgiving. Typically, a person pledges to bring a *korban* when he is suffering, as Chazal (*Bereishis Rabbah* 70:1) teach regarding the *pasuk*, וַיִּדַר יַעֲקֹב נֶדֶר לְאֹמֶר, Then Yaakov took a vow, saying (*Bereishis* 28:20): "It is written, אֲשֶׁר פָּצוּ שְׂפֵתי וְדַבַּר פִּי, בְּצָר לִי, that my lips uttered and my mouth spoke in my distress (*Tehillim* 66:14). R' Yitzchak of Bavel said: *And my mouth spoke in my distress* means that he vowed, in his time of adversity, to do a mitzvah. What is indicated by וַיִּדַר, saying? To teach future generations that they should make vows [to do mitzvos] during times of distress."

In contrast, the spiritual awakening that inspires one to offer a *korban nedavah* stems from a powerful desire to cleave to Hashem, as a *korban* draws a person close to Him. Indeed, the *Zohar* notes (*Vayikra* 5a) that the word *korban* means "to draw close." As the Ibn Ezra teaches, a person makes a *nedavah* pledge not in order to gain salvation, and not to thank Hashem for saving him from misfortune. Rather, one brings this *korban* simply to come close to Hashem.

This also explains why a *neder* is a commitment for the future, while a *nedavah* is a spur-of-the-moment decision to dedicate a *korban* to Hashem. One who is in a difficult situation longs for salvation and looks forward to the day when he will bring a thanksgiving offering to Hashem for having rescued him from his plight, while one who is inspired to cleave to Hashem does not wish to procrastinate the fulfillment of his desire for even a moment, and hurries to give physical expression to his overpowering emotions by dedicating an animal as a *korban*.

This *hisorerus* and yearning for closeness to Hashem that inspires a person to dedicate an animal as a *korban* is what imbues the *nedavah* with its exceptional quality and power. This is one reason why the entire subject of *korbanos* opens with this offering, as Rashi teaches that the verse at the beginning of *Parashas Vayikra* (1:2), וַיְדַבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָנֹכִי בִי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַיהוָה, *Speak to the Children of Israel and say to them: When a man among you brings an offering to Hashem*, is referring to *korbanos nedavah*. Chazal elaborate (*Midrash HaGadol, Vayikra* 1:3): "A *korban nedavah* is most cherished,

as the Torah opens with it; in this vein, the [*navi*] says, וְנִשְׁלַחְמָה פְּרִים, שְׂפֵתֵינוּ, and let our lips substitute for bulls (*Hoshea* 14:3)."

Learning About Korbanos

This teaching of Chazal requires further explanation. How do the words *and let our lips substitute for bulls* reveal that a *korban nedavah* is the most beloved to Hashem of all the *korbanos*?

This *pasuk* illustrates that the fundamental purpose of *korbanos* is not the physical act of offering the *korban*, but rather the person's inner craving to draw close to Hashem through the *korban*. With this perspective, we can understand how it is that even today, when we have no Beis HaMikdash, a person can express his yearning to draw close to Hashem by learning the *parshiyos* of *korbanos*, and the act of learning is then regarded as if he physically offered a *korban* to Hashem on the Altar. The meaning of the words *and let our lips substitute for bulls* is that a person can offer *korbanos* through the utterances of his lips.

This idea is also expressed in the following account of the Gemara (*Taanis* 27b), regarding Avraham Avinu's request to Hashem during the *Bris Bein HaBesarim*: בְּמַה אֶדַע כִּי אֵירֶשְׁנָה, *Whereby shall I know that I am to inherit it?* (*Bereishis* 15:8).

Avraham said: "Master of the Universe! Perhaps Israel will sin before You, and You will do to them as You did to the generation of the Flood and the generation of the Dispersion." Hashem answered him: "No!" Avraham said before Him: "Master of the Universe! Let me know whereby I shall inherit it [i.e., by what means shall Israel atone for their sins and thereby be saved from destruction]." Hashem answered: "Bring Me three calves and three goats etc." [i.e., the offerings will achieve atonement for their sins]. Avraham said before Him: "Master of the Universe! That is fine for the times when the Beis HaMikdash will be in existence, but in the times when the Beis HaMikdash will not be in existence, what will be with them?" Hashem answered him: "I have already established for them the Scriptural section

of offerings. Whenever they read from them before Me, I will consider it as if they had brought [offerings] before Me, and I will forgive them all their sins.”

Similarly, Chazal teach (*Shir HaShirim Rabbah* 4:12) that the words *כְּחוֹט הַשָּׁנִי שִׁפְתֵיךָ* (*Shir HaShirim* 4:3) allude to the red string that would turn white to signify atonement, while the subsequent words *וּמִדְבַרֶיךָ נֶאֱמָה* allude to the goat that was thrown into the ravine. The Midrash records this dialogue between Klal Yisrael and Hashem: “Israel said before God: ‘Master of the Universe! We have no red string and no goat!’ He said to them: ‘*כְּחוֹט הַשָּׁנִי שִׁפְתֵיךָ* — the murmurings of your mouth are as precious to me as the red string.’ R’ Abahu said regarding this: *And let our lips substitute for bulls* — what can we pay instead of bulls and the goat? Our lips.”

Tefillah Brings Closeness to Hashem

Even today, when we are not privileged to have the Beis HaMikdash and the *Shechinah* in our midst, a Yid can still draw close to Hakadosh Baruch Hu through sincere *tefillah*, and his earnest prayers are then regarded as if he offered a *korban* to Hashem.

Chazal derive this idea from the same words, *and let our lips substitute for bulls*, as they teach (*Bamidbar Rabbah* 18:21) that Klal Yisrael declare, “Master of the Universe! When the Beis HaMikdash stood, we offered *korbanos* and received atonement. Now all we have in our hands is prayer ... *and let our lips substitute for bulls.*”

The essence of *korbanos* is the inspiration to cleave to Hakadosh Baruch Hu, and there is nothing that draws a person closer to Hashem than *tefillah*. When a person stands submissively before Hashem, praises Him sincerely, expresses gratitude for the boundless gifts that he has been granted, and entreats for the future, he reinforces his knowledge and faith that his entire existence depends on Hakadosh Baruch Hu, and truly there is no greater means or expression of drawing close to Hashem than this.

This concept emerges from the Sforno’s explanation of the words, *אָדָם כִּי יִקְרִיב מִקָּמָה*, *When a man among you brings an offering to Hashem* (*Vayikra* 1:2): “When he offers from himself, with confession and

humility, as the *pasuk* says, *וּשְׁלָמָה פְּרִים שִׁפְתֵינוּ*, *and let our lips substitute for bulls* (*Hoshea* 14:3); and as it says, *וּבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה*, *The sacrifices God desires are a broken spirit* (*Tehillim* 51:19). For He does not desire fools who bring offerings without first humbling themselves, as Chazal derive from the word *מִקָּמָה*, *from among you*, that this does not include all of you; the apostate is excluded.”

Hashem desires *korbanos* that come *מִקָּמָה*, *from you* — *korbanos* that bring a person to view himself as the offering and to subjugate himself wholly before Hashem by confessing his misdeeds and revealing his broken heart. One who offers a *korban* but lacks humility and a broken spirit is a fool who has completely missed the point of *korbanos*. The Sforno emphasizes this by accentuating the word of the *pasuk* *מִקָּמָה*, *from among you*, noting that this excludes the apostate, whose *korbanos* lack submission and sincerity.

Achieving closeness to Hashem through humility and a broken spirit occurs not only by offering *korbanos* and davening, but also through each and every *mitzvah*, and each act of *avodas Hashem* and *limud Torah*. If a person’s *avodas Hashem* is not sourced in humility, then he cannot ascend to the heights of *ruchniyus*. Conversely, the more a person sacrifices of himself to enhance his *avodas Hashem*, the greater success he will see in all his endeavors — both material and spiritual. Material success is also linked to a person’s dedication, yet in the spiritual realm this devotion is the basis for all success, and without it a person cannot achieve anything.